

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
ВСС-4913	19-04-2019

ДО
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
СОФИЯ

Относно: Въпроси, зададени от г-жа Биляна Гяурова-Вегертседер – Директор на Български институт за правни инициативи.

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,**

Представям на вниманието Ви отговорите на въпросите, зададени ми от г-жа Биляна Гяурова-Вегертседер – Директор на Български институт за правни инициативи, на основание чл.50, ал.1 от Наредба № 1/09.02.2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт, във връзка с чл.194а, ал.6 ЗСВ, постъпили във Висш съдебен съвет с писмо изх.№ ИПСН-71-150419:

- 1. В поверения Ви съд се извършва т. нар. гражданско наблюдение. Намирате ли това за достатъчно или следва да се извършва и периодична оценка на удовлетвореността от предоставянето на съдебни услуги от съда?**

Проведеното гражданско наблюдение в Апелативен съд – Варна представлява краткосрочен механизъм за оценка състоянието на организацията през погледа на независими измерители. На мониторинг за период от дванадесет месеца бяха подложени индикатори, извън съдопроизводството, по мнение на ръководството със съществено значение за възприятието на институционалната среда и качеството на съдебните услуги. *(подробното им описание и анализ на резултатите са представени в Концепцията- стр.98-99)*

Получените резултати предизвикаха промени в две направления – корекция на средата в близък план (например подобряване на акустика в съдебната зала) и дългосрочен хоризонт на планиране чрез система от действия по подобряване достъпността и функционалността на съдебната сграда. Нека припомним, че Апелативен съд - Варна разполага с една съдебна зала, няма помещение за запознаване с материалите по делото, съдебните деловодства нямат достатъчно място за прием на повече от един гражданин.

Що се касае до периодичната оценка на удовлетвореността от съдебните услуги, ръководството използва друг формат на измерване. Предимство в ресурсите имат електронните канали за подаване на сигнали за допуснати нарушения, въпроси и др., които се осъществяват чрез уеб страницата на съда. За измерване удовлетвореността от предоставяните съдебни услуги активно се използва и ФБ страницата на АС – Варна, която позволява да се разшири обхвата на въпросите, подложени на оценка, както и формата на обсъждането им.

По-рядко се използва анкетната форма за проучване удовлетвореността от предоставените услуги. Събирането, обработката и обективния анализ на събраната информация чрез такова проучване изисква специализирани знания, човешки и финансов ресурс, с каквите АС – Варна не разполага.

Намирам обаче, че във възможностите и в правомощията на ВСС е възлагането на периодична оценка на удовлетвореността от предоставянето на съдебни услуги от съдилищата в страната.

2. Във Вашата концепция говорите пространно за стресовите фактори на работното място и възможностите за тяхното ограничаване. Какво е мнението Ви за това подобна политика да бъде разработена от ВСС и да се разпростре върху цялата система?

Оценявам значението на разрушителния ефект на различните видове стресори, подробно описани в концепцията и техния дългосрочен негативен ефект на личностно, междуличностно и институционално ниво. Предложила съм в тази връзка и система от мерки. Възнамерявам да се придържам към политиката на буферизиране на стреса, да я обследвам и приложа в рамките на Апелативен съд – Варна. Решенията за това може ли този процес да се разпростре върху цялата система е в правомощията само и единствено на Висшия съдебен съвет.

3.Трябва ли ВСС да вземе предвид мнението на административните ръководители, магистратите и обществеността при прекрояването на съдебната карта, включително и при закриване на съдилища?

Да.

3. На стр. 129 от Вашата концепция говорите за Обществен съвет, който е създаден през 2013 г. Какво представлява този съвет и какви са неговите функции?

Обществения съвет в подкрепа строителството на нова Съдебна палата във Варна бе учреден през 2013 г. от всички представители на органи на съдебната власт в града, от всички регионални медии и кореспондентите на национални медии. Неговите функции бяха и продължават да са координиране усилията на всички магистрати, медии и общественост от Варна в посока разрешаване на многогодишния хроничен дефицит на материалната база, с която разполагат органите на съдебната власт във Варна.

5. Трябва ли продължавашото обучение за съдии да стане задължително? Ако да, колко часа годишно следва да бъде то?

Повишаването на експертността и професионалната компетентност е специален акцент в представената от мен концепция не само за следващите пет години, но и в обществения отчет за изминалия управленски мандат. Ще продължавам да насърчавам всички форми на професионална подготовка, квалификация и повишаване на професионалния опит, както на съдиите, така и на съдебните служители.

6. В концепцията си на стр. 132 казвате „3.2.11. Да се води протекционистична политика по отношение повишаване на образователния стандарт на служители“. Бихте ли разяснили какво по-точно имате предвид?

Повишаването на образователния стандарт на служителите е традиционен приоритет в управленската програма и практика, която отчитам и която предлагам. Фактът, че това са не само декларирани и изпълнени професионални и управленски ангажименти, но и мой обществен дълг е обстоятелството, че благодарение на активното партньорство на съдилищата във Варна с регионалните образователните институции – средни и висши училища, вече са факт следните нови образователни програми:

- 1) Специалност „Съдебна администрация“ във ВСУ „Черноризец Храбър“;
- 2) Специалност „Съдебна администрация“ в Икономически университет – Варна;
- 3) В ход е активна комуникация за обучение за придобиване на квалификация по професия „съдебен служител“, специалност „Съдебна администрация“ за ХНИ „Константин Преславски“ Варна, получила вече специалното потвърждение от МОН.

7. На стр. 138-139 от концепцията говорите за създаването на „виртуален медиен център“ на АС – Варна като „своеобразен базов модел“. Кога предвиждате да се случи това и възнамерявате ли в този център да има и виртуален образователен модул за АС – Варна и за съдебната власт като цяло?

Създаването на виртуален Медиен център, позициониран в сайта на АС - Варна по същество ще е не само нов модел за управление на институционалните комуникации на съда, но търсена и планирана промяна в комуникацията на институцията с основните целеви общности. Това са медиите (традиционни и социални), потребителите на правна информация и услуги, НПО, с които съдилищата взаимодействат, младите хора – ученици и студенти, с които реализираме множество образователни проекти и програми, институции на държавната и местната власт и организации.

На практика, това ще е модел на собствена институционална информационно-образователна медия, насочена към обществото и специализираните публики. Собствена медия, защото на езика на новите медии и с новите технологии ще се създават медийни продукти – информационно-образователни клипове, филми, дигитални брошури, интерактивни информационни материали. Медията ще позволява с аудио-визуални средства незабавно да се реагира и от първо лице да се информира обществеността за актуални новини, позиции, изявления, оценки или отношение на представители на съдебните органи към актуални за обществото теми и проблеми. Тези продукти, наред с всекидневните прессъобщения, новини или други, които пресслужбите създават и публикуват на своите интернет страници, ще бъдат „позиционирани“ в единния виртуален Медиен център. Това означава, че наличната и разнообразна информация, генерирана от съдилищата от апелативния съдебен район ще бъде събирана на едно, лесно откриваемо и достъпно място.

Защо считам, че създаването на такава медийна единица е възможно точно в съдебния район на АС – Варна ?

Защо определям виртуалния Медиен център в сайта на АС - Варна като „базов модел“ ?

И кога предвиждам да се случи ?

Ето аргументите:

1/ Съдебният район на АС–Варна има предимството да разполага с високния професионален капацитет на 5 назначени експерти „Връзки с обществеността“ (АС–Варна, ОС–Варна, РС–Варна, ОС–Добрич и ОС–Силистра), с опита на 1 служител и 2-ма съдии, които изпълняват такива функции(ОС–Шумен, ОС–Търговище, ОС–Разград).

2/ Съдебният район на АС – Варна има изключително дълголетна и богата творческа биография относно създаването на медийни образователни продукти, всеки един от които реализиран в партньорство с медии, с НПО или сдружения.

3/ Съдебният район на АС – Варна има сериозен опит в реализирането на дългосрочни образователни проекти и дейности, осъществени в пряка комуникация с органи на местната, на държавната власт, със средни училища и с университети. А виртуалният Медийен център в сайта на АС – Варна ще има изключителна по своята същност образователна функция заради информационните материали, брошури, клипове, образователни продукти и филми, създавани от съдилищата.

4/ Съдебният район на АС – Варна води последователна и проактивна комуникация както с традиционните, така и със социалните медии. Този съдебен район е единственият засега, който разполага с 5 активни ФБ-страници на съдилища.

5/ Защо „базов модел“ ? Защото създаването на Виртуален медийен център, който да функционира в Единния портал на съдебната власт е планиран дългосрочно и в Комуникационната стратегия на съдебната власт 2014-2020г.(виж Приложение 3(стр.166) към стратегията). В него се посочва, че „сегашните медийни комуникации е необходимо да се трансформират в нови модули, които да бъдат обединени в нов дигитален информационен коридор за равнопоставен достъп“. Това означава създаването на софтуерен продукт (технологично решение) за позиционирането му в Единния портал.

6/ Времето за реализирането на тази идея е обвързано с изпълнението и на проект на ВСС по ОПАК „Добро управление“ – „Доразвитие и централизиране на порталите в СП за достъп на граждани до информация и е-услуги и е-правосъдие“. В рамките на този проект ще се реализира дългоочаквания унифициран шаблон за съдържанието на интернет страниците на съдилищата, надграждането на Единния портал и електронната услуга за подаване на заявления за издаване на заповед за изпълнение по реда на чл.410 от ГПК. В писмо на ВСС (изх.№ВСС - 4315/03.04.2019) се посочва, че обучението на специалистите за работа с унифицирания шаблон е предвидено да се осъществи през м.май 2019 година.

Унифицирането на интернет страниците на съдилищата на практика ще е първата крачка към ситуирането на виртуалния Медийен център. Единната визия, единните инструменти, единните комуникационни канали, и не на последно място единната технология на управление на съдържанието в интернет страниците ще създаде условия още до края на тази година да се проектира на първо време медийен коридор от окръжните съдилища в съдебния район към сайта на АС–Варна. Той ще представлява общ поток актуални новини и информация, съобщения, становища,

изявления, позиция, интервюта, календари за предстоящи събития и др., създавани от всички съдилища от съдебния район. Този процес няма да лишава от автономност отделните съдилища, които ще менажират самостоятелно своите интернет (или ФБ) страници и ще публикуват на тях всичко, което намират за необходимо.

Следваща стъпка ще е позиционирането на медийните продукти – филми, клипове, интерактивни информационни продукти, презентации и др., както и информация в помощ на потребителите на съдебно-административни услуги – формуляри, бланки, заявления и др.

Създаването и действието на този „базов модел“ на виртуален Медиен център (в пълния му вид до края на 2020 година), ще позволи преценката на всички технически аспекти, свързани с бъдещото позициониране на Медиен виртуален център към Единния портал на съдебната система.

8. На много места в концепцията споменавате за социалните мрежи. В общ план, смятате ли, че съдните трябва да бъдат техни активни потребители?

Като съдия с близо 30 годишен професионален стаж считам, че съдията преди всичко трябва да посвещава повече от работното си време на своите съдебни функции, включително и на свързаните с тях дейности, и да поддържа висока степен на професионална компетентност. Всички останали дейности, с които ние, работещите в сферата на правораздаването се ангажираме следва да са плод на нашата компетентност и на нашето желание да следваме по закон, по съвест и морал своя професионален и житейски план.

Една от дейностите, в които ни вълчи новата реалност е общуването в социалните медии. По своята функция те са близки до действието на комуникационен канал, какъвто са традиционните медии. Специалистите ги определят като „система, която разпространява информация (съобщения) към другите, но използват уеб базирани и мобилни технологии, за да превърнат съобщението в интерактивен диалог“. Тази нова медийна и социална среда предполага в значителна степен и предефиниране и дигитализация на основните комуникационни стандарти, които са утвърдени в органите на съдебната власт.

Като административен ръководител на съдебна институция, чийто екип създаде първата ФБ – страница в страната и я утвърди като проактивен институционален канал за споделяне на актуална и интерактивна информация за дейността на съда, както и за активизиране на обществения дебат по важни за съдебната система теми намирам, че комуникацията на органите на съдебната власт в социалните медии е неизбежна. В същото време обаче, за да бъдем адекватни на променящата

се динамична медийна среда, ние – магистратите и служителите, трябва да бъдем подготвени за тази комуникация.

Категорично вярвам, че съдиите не трябва да се изолираме от обществото, в което живеем. Нещо повече. Като граждани и ние се ползваме с основните права и свободи, защитени от Европейската конвенция за защита правата на човека (свободно изразяване на мнение, религиозна свобода, и т.н.). За това трябва да бъдем свободни да участваме по свой избор в дейности извън професионалните.

Считам, че е право на личен избор всеки един съдия да има своя ФБ страница или блог, но този процес трябва да бъде обвързан и с обучение за спецификата и за характера на този нов вид комуникация.

9. Предвиждате създаване на програма за обучение на журналисти /стр. 140 от концепцията/. Кой ще изработи програмата и провежда обучението?

Както съм отбелязала в Концепцията за развитието на АС – Варна, взаимодействието и сътрудничеството на съдилищата от апелативния район с традиционните и с новите медии обвързваме и с обучение на действащи журналисти от регионалните медии по теми, свързани с работата на съда, с измененията в материалните или в процесуалните закони. Следва да отбележим, че тази практика не е нова за съдебния район.

Традиционно добрата комуникация на съда с регионалните медии и с кореспондентите на националните средства за осведомяване включва и провеждането на годишни обучителни семинари (1 или 2) за представители на медиите. Тази практика се наложи в резултат на динамично променящите се процесуални и материални закони. Всички реализирани обучения до настоящия момент са били именно в подкрепа на професионалната компетентност и информираност на журналистите за приложението на нормите в правораздавателния процес. Обсъждането на темите за обучение за представители на медиите става на традиционните ни годишни срещи между съда и журналисти. На тях се коментират правилата за взаимодействие между съда и медиите, както и всички въпроси, възникнали в хода на комуникацията с тях. Обучението се осъществява на доброволен принцип от съдии.

С уважение,

ВАНУХИ АРАКЕЛЯН
И.Ф. АДМ. РЪКОВОДИТЕЛ-
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АС – ВАРНА